

Terveyden edistämisen neuvottelukunta

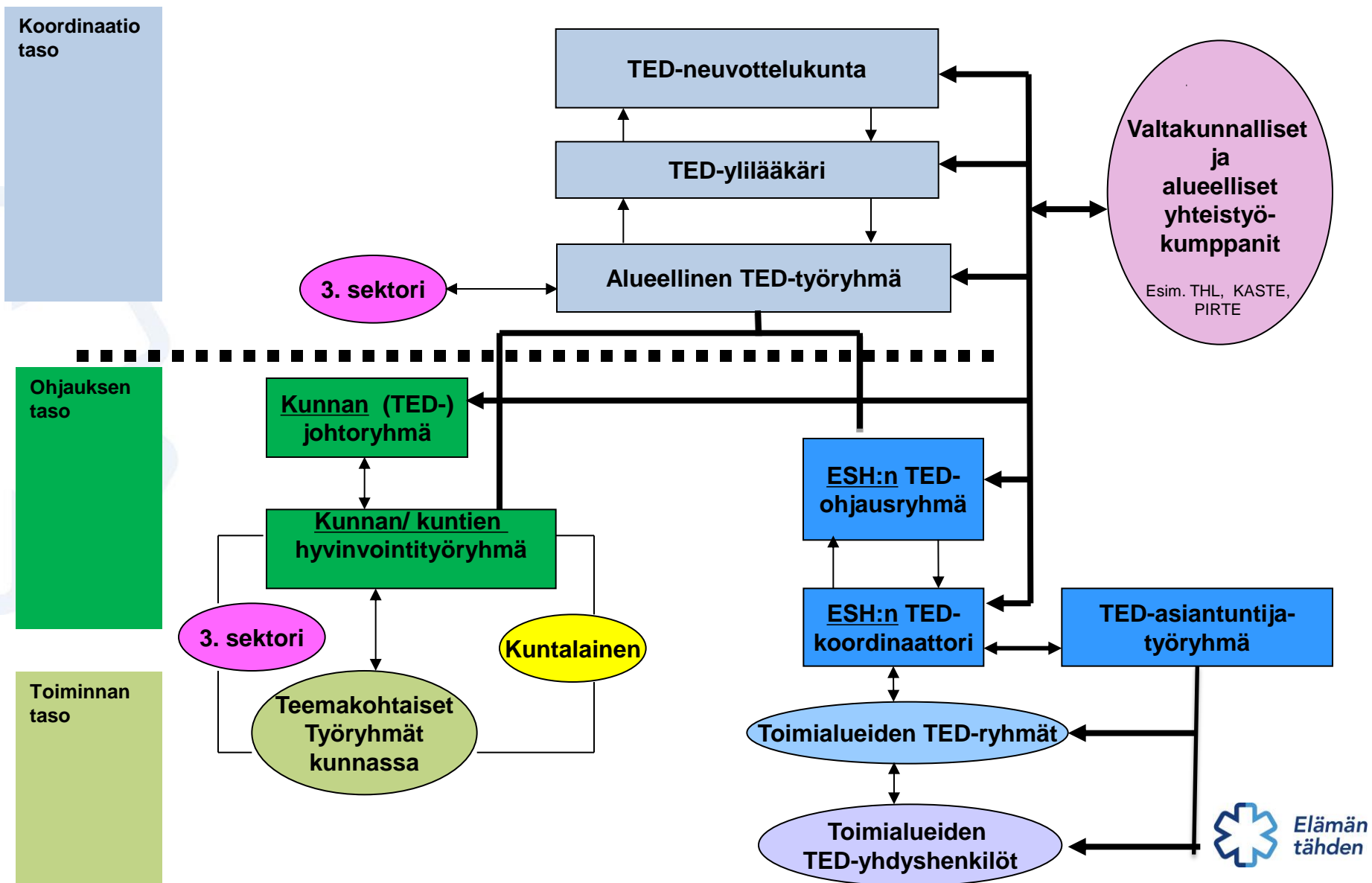
1.4.2016

Ylilääkäri Maarit Varjonen-Toivonen

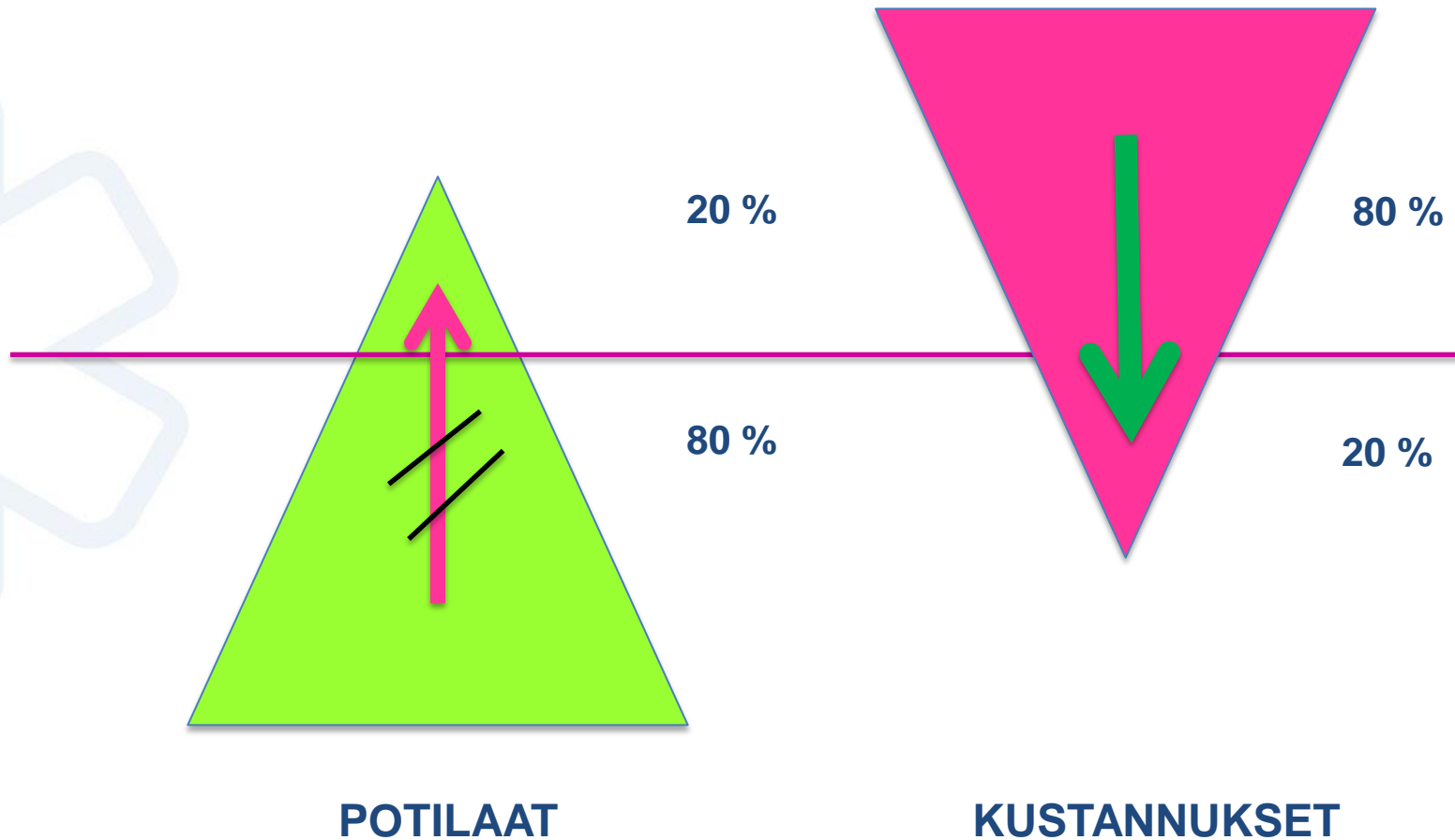
Aiheet

- ❖ Pirkanmaan alueellisen hyvinvointikertomus 2017-2020:n perustana käytettävät kansalliset ja alueelliset suunnitelmat, suositukset ja ohjeet
- ❖ Indikaattorien arvottaminen
- ❖ Pirkanmaan alueellisen hyvinvointikertomus 2017 – 2020:n painopisteet

Pirkanmaan alueellisen terveyden edistämisen koordinaation organisaatio

Tavoite: VÄESTÖRYHMIEN VÄLISTEN TERVEYSEROJEN KAVENTAMINEN

TOIMEENPANOSUUNNITELMA

www.pshp.fi/ Sairaanhoidopiiri/Alueellinen yhteistyö/Terveysten edistäminen

1. Alueellinen taso

- 1.1 Terveysten edistämisen toiminnallisen kokonaisuuden toteutuminen potilaan näkökulmasta
- 1.2 Pirkanmaan alueellisen terveyden edistämisen organisaatiomallin toiminta koordinaatitasolla
- 1.3 Pirkanmaan alueellisen terveyden edistämisen organisaatiomallin toiminta ohjauksen tasolla
- 1.4 Alueellisen hyvinvointikertomuksen laatimistyö
- 1.5 Asiantuntija- ja koulutustuki kunnille
- 1.6 Tuetaan osaltaan kansallisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä lisäävien ja terveyseroja kaventavien ohjelmien toimeenpanoa Pirkanmaalla
- 1.7 Osallistutaan terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä lisäävien alueellisten mallien rakentamiseen ja toimeenpanoon
- 1.8 Terveysten ja hyvinvoinnin edistämisen näkökulman huomioon ottaminen kaikessa alueellisessa suunnittelussa

2. Kunnat

3. Perusterveydenhuolto

4. Pirkanmaan sairaanhoidopiirin tuottama erikoissairaanhoito

**Pirkanmaan alueellisen terveyden edistämisen koordinaation
painopisteet 2013 – 2016, Pirkanmaan alueellinen hyvinvointikertomus,
www.pshp.fi/ Sairaanhoidopiiri/Alueellinen yhteistyö/Terveysten edistäminen**

**2013 Kuntien hyvinvointikertomustyön tukeminen, sähköisen
hyvinvointikertomustyökalun käyttöönotto
(4. Hyvinvointityön rakenteiden vahvistaminen)**

**2014 Alueellisten ravitsemus- ja terveystiliikuntasuunnitelmien laatiminen ja
toimeenpano (1. Terveysten ja hyvinvoinnin edistäminen vaikuttamalla
suurten kansantautien esiintyvyyteen)
ja Terveysten ja hyvinvoinnin edistämisen aseman vahvistaminen sisäisen
turvallisuuden suunnittelussa
(2. Yhteisöllisyys, syrjäytymisen vähentäminen ja sisäinen turvallisuus)**

**2015 Elintapaohjauksen tehostaminen
(1. Terveysten ja hyvinvoinnin edistäminen vaikuttamalla suurten
kansantautien esiintyvyyteen)**

**2016 Sisällytetään kaikilla tasoilla johtamiseen ravitsemus ja liikunta osana
terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä
(3. Viestintä)**

**2013, 2014, 2015, 2016 Terveysten ja hyvinvoinnin brändääminen kaikkia
väestöryhmiä kiinnostavaksi tuotteeksi
(3. Viestintä)**

Pirkanmaan alueellinen hyvinvointikertomus 2017 – 2020

TYÖSTÄMINEN JA HYVÄKSYMINEN

INDIKAATTORIT

- ❖ Valmisteleva pientyöryhmä VALMU
 - Alueellinen TEDtr, hyvinvointikoordinaattorit
 - Erikoissairaanhoidon TED-asiantuntijatr
 - Alueellinen ravitsemustr
- ❖ Terveyden edistämisen neuvottelukunta 5.2.2016

PAINOPISTEET

- ❖ VALMU
 - Alueellinen TEDtr, hyvinvointikoordinaattorit
 - Erikoissairaanhoidon TED-asiantuntijatr
 - Alueellinen ravitsemustr
- ❖ Erikoissairaanhoidon TED- ohjausryhmä: luonnos 8.3.2016
- ❖ Terveyden edistämisen neuvottelukunta 1.4.2016

TOIMENPITEET, ARVIO REURSSITARPEISTA, TOTEUTUMISEN ARVIOINTIMENETTELYT

- ❖ VALMU
 - Alueellinen TEDtr, hyvinvointikoordinaattorit
 - Erikoissairaanhoidon TED-asiantuntijatr
 - Alueellinen ravitsemustr
- ❖ Erikoissairaanhoidon TED- ohjausryhmä 16.5.2016
- ❖ Terveyden edistämisen neuvottelukunta 27.5.2016

HYVÄKSYMISMENETTELYT

HYVÄKSYNTÄ KUNTIEN JA MUIDEN SIDOSRYHMIEN LAUSUNTOJA VARTEN

- ❖ Syyskuun alku
 - Erikoissairaanhoidon TED-ohjausryhmä
 - Terveyden edistämisen neuvottelukunta
 - PSHP:n johtoryhmä

LAUSUNTOKIERROS

- ❖ Syyskuu - lokakuun puoliväli

MAHDOLLISET TÄYDENNYKSET JA MUUTOKSET

- ❖ Lokakuun loppu – marraskuu

HYVÄKSYMINEN PSHP:n VALTUUSTO

- ❖ Marraskuu – joulukuu
 - Erikoissairaanhoidon TED-ohjausryhmä
 - Terveyden edistämisen neuvottelukunta
 - PSHP:n johtoryhmä
 - Pshp:n hallitus

SÄHKÖINEN HYVINVOINTIKERTOMUS 0.4/ Laaja hyvinvointikertomus

Osa I Väestön hyvinvoinnin kehitys valtuustokaudella 2013 - 2016

1. Indikaattoreiden ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

- talous ja elinvoima; lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet; nuoret ja nuoret aikuiset; työkäiset; ikäihmiset; kaikki ikäryhmät

2. Painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi

3. Johtopäätökset ja toimenpide-ehdotukset

Osa II Hyvinvointisuunnitelma valtuustokaudelle 2017 – 2020

4. Kuntastrategian painopisteet ja linjaukset -> alueellinen otsikointi?

Esim. Alueelliset strategiset painopisteet ja linjaukset

5. Hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmat ja –suunnitelmat -> otsikko?

Esim. Huomiotavat kansalliset ja alueelliset hyvinvoinnin edistämisen ohjeet, suositukset ja suunnitelmat

6. Hyvinvointisuunnitelma

- Taulukko: Painopisteittäin tavoite, resurssit, vastuutaho, arviointi

Osa III

7. Suunnitelman laatijat

8. Suunnitelman hyväksyminen

Pirkanmaan alueellisen hyvinvointikertomus 2017-2020:n perustana käytettävät kansalliset ja alueelliset suunnitelmat, suositukset ja ohjeet : RYHMITTELY

1. Hallitusohjelmat

2. Lainsäädäntö

3. Valtakunnalliset ohjelmat, suositukset ja suunnitelmat

- ❖ EU-ohjelmat, WHO
- ❖ alkoholi, asuminen, erityisryhmät, kansanterveys, koulutus, kulttuuri ja hyvinvointi, liikunta, ravitsemus, seksuaali- ja lisääntymisterveys, syrjäytymisen vähentäminen, tapaturmat, tupakkatuotteet, työelämä
- ❖ Käypä hoito - suositukset
- ❖ SOTE-kehittäminen

4. Pirkanmaan alueelliset terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen liittyvät strategiat, ohjelmat ja suunnitelmat

5. Pirkanmaan kuntien terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen liittyvät strategiat, ohjelmat ja suunnitelmat

Aiheet

- ❖ Pirkanmaan alueellisen hyvinvointikertomus 2017-2020:n perustana käytettävät kansalliset ja alueelliset suunnitelmat, suositukset ja ohjeet
- ❖ Indikaattorien arvottaminen
- ❖ Pirkanmaan alueellisen hyvinvointikertomus 2017 – 2020:n painopisteet

INDIKAATTORIEN ARVOTTAMINEN

ONKO ISO LUKU HYVÄ VAI HUONO?

- ❖ **Ulkomaan kansalaiset, % väestöstä**
- ❖ **Lastensuojelun avohuollollisten tukitoimien piirissä 0-17 -vuotiaita vuoden aikana, % vastaavanikäisistä**
- ❖ **Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 15-49 -vuotiailla, määrä / 1 000 vastaavanikäistä**
- ❖ **Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 50-64-vuotiailla, määrä / 1 000 vastaavanikäistä**
- ❖ **Omaishoidon tuen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä**
- ❖ **Ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat 31.12., % vastaavanikäisestä väestöstä**
- ❖ **Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki lääkärikäynnit / 1 000 asukasta**
- ❖ **Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutetut 40 – 64 -vuotiaat: diabetes, verenpainetauti, sepelvaltimotauti, depressio**

Aiheet

- ❖ Pirkanmaan alueellisen hyvinvointikertomus 2017-2020:n perustana käytettävät kansalliset ja alueelliset suunnitelmat, suositukset ja ohjeet
- ❖ Indikaattorien arvottaminen
- ❖ Pirkanmaan alueellisen hyvinvointikertomus 2017 – 2020:n painopisteet

A **25%** relative reduction in risk of premature mortality from cardiovascular diseases, cancer, diabetes, or chronic respiratory diseases.

At least **10%** relative reduction in the harmful use of alcohol, as appropriate, within the national context.

A **10%** relative reduction in prevalence of insufficient physical activity.

A **30%** relative reduction in mean population intake of salt/sodium.

A **30%** relative reduction in prevalence of current tobacco use in persons aged 15+ years.

A **25%** relative reduction in the prevalence of raised blood pressure or contain the prevalence of raised blood pressure, according to national circumstances.

Halt the rise in diabetes and obesity.

At least **50%** of eligible people receive drug therapy and counselling (including glycaemic control) to prevent heart attacks and strokes.

An **80%** availability of the affordable basic technologies and essential medicines, including generics, required to treat major noncommunicable diseases in both public and private facilities.

**WHO:
GLOBAL ACTION PLAN
FOR THE PREVENTION
AND CONTROL OF
NONCOMMUNICABLE
DISEASES
2013-2020**

WHO: Global Status Report on NCDs (Noncommunicable Diseases)

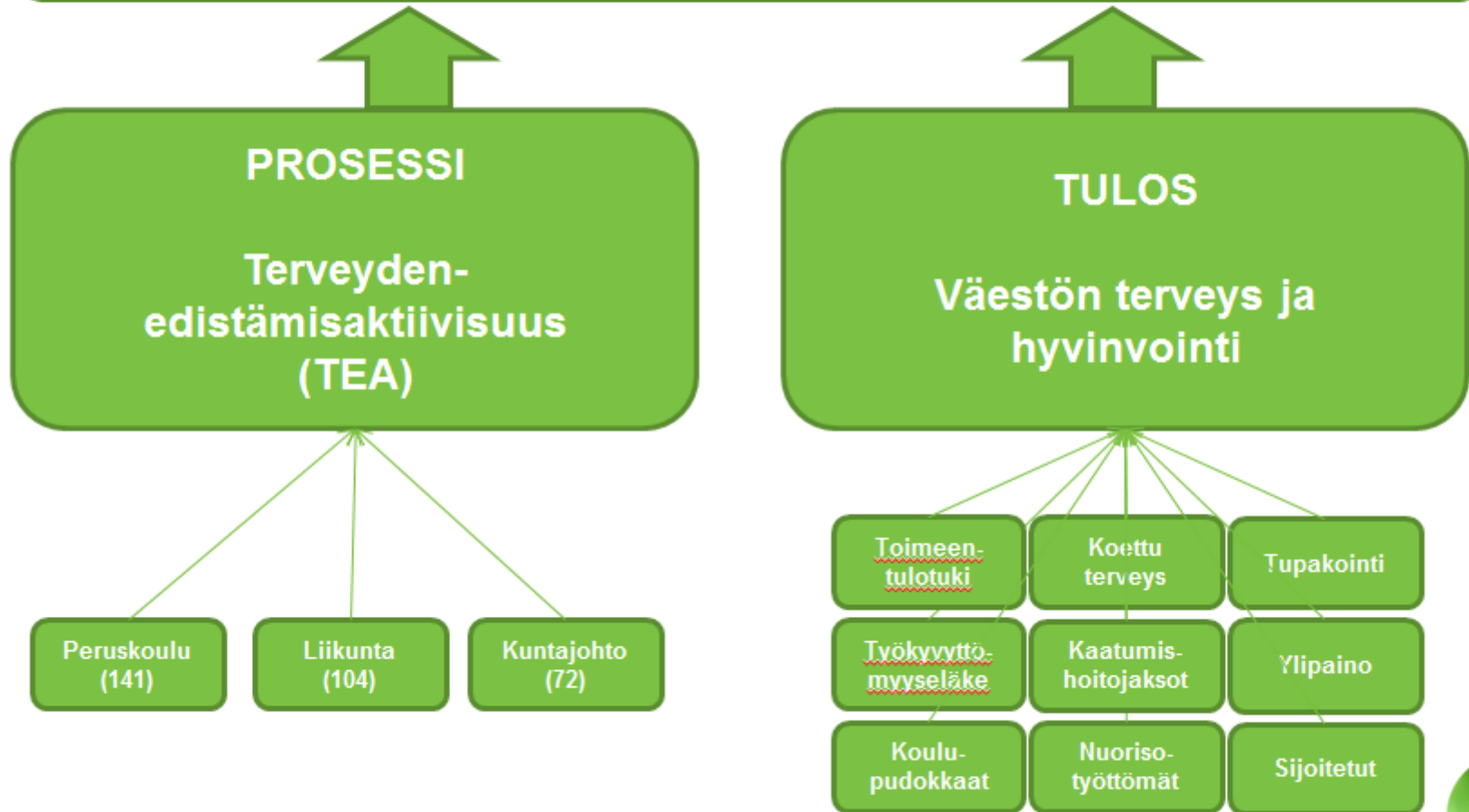
http://www.who.int/chp/ncd_global_status_report/en/

Chronic diseases and health promotion topics

Raportissa kehoitetaan tunnettujen keinojen määrätietoisempaan käyttöön: ihmisiä pitäisi kannustaa

- ❖ **Syömään terveellisesti**
- ❖ **Liikkumaan**
- ❖ **Vähentämään alkoholin haitallista käyttöä**
- ❖ **Tehostaa tupakoinninvastaisia toimia**
- ❖ **Helpottaa ihmisten pääsyä perusterveydenhuoltoon**

Kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämiskerroin

? **Lempäälä**

Klikkaa Terveyspuusta tietoa!

■ Perusterveydenhuollon (mukaanlukien hammashuolto) nettokustannukset, euroa / asukas

Lempäälä	539
Pirkkala	602
Tampere	687
Pirkanmaa	659

■ Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki lääkärikäynnit / 1 000 asukasta

Lempäälä	647
Pirkkala	1557
Tampere	972
Pirkanmaa	1247

■ Kaksi terveydentilansa keskinäiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaita

Lempäälä	10
Pirkkala	12
Tampere	14
Pirkanmaa	14

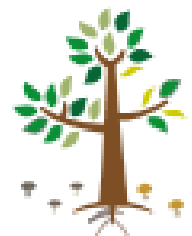
■ Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä

Lempäälä	92
Pirkkala	92
Tampere	91
Pirkanmaa	91

Pirkkala

Tampere

Pirkanmaa

1. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

- ongelmiin puututtava jo pikkulapsivaiheessa
- voimavaraisuuden ja vanhempien kasvatustehtävän tukeminen

2. Ikäihmisten toimintakyvyn ylläpito

- huono toimintakyky ennakoi lisääntyvää palvelutarvetta
- ravitsemus, liikunta, psyykkinen ja sosiaalinen toimintakyky

3. Päihteiden käytön ehkäisy ja päihdehaittojen vähentäminen

- liittyy liikkumisen väheneminen ja huono ravitsemustilanne
- päihde-ehdotin väkivalta
- nuoret, työkäiset, ikääntyneet, kotihoidon piirissä olevat, naiset

4. Tupakkatuotteiden käytön vähentäminen

(5. Viestintä: pitäisi olla läpileikkaavana kaikissa edellä olevissa ilman että erillinen painopiste)

PIRKANMAAN ALUEELLINEN HYVINVOINTIKERTOMUS 2017-2020

SUUNNITTELUTAULUKKO: Terveyden edistämisen alueellisen koordinaation painopisteet vuosille 2017 – 2020 ja niiden toimeenpano

PAINOPISTEET	TASOT	TOIMENPITEET	ARVIO RESURSSITARPEISTA	VASTUUTAHO	EHDOTUS TOTEUTUMISEN ARVIOINTIMENETTELYKSI
1. 2. 3. 4.	ALUEELLINEN				
	KUNTA				
	Pirkanmaan erikois- sairaanhoito				